

MORAVSKOSLEZSKÝ
KRAJ

Střednědobý výhled rozpočtu Moravskoslezského kraje na léta 2028–2030

Klasifikace informací: Veřejná

Obsah

Úvod 3
PLÁNOVANÉ PŘÍJMY kraje v období let 2028–2030..... 6
PLÁNOVANÉ VÝDAJE kraje v období let 2028–2030 10
FINANCOVÁNÍ kraje v období let 2028–2030.....16
UKAZATELE ZADLUŽENOSTI KRAJE.....17
Závěr.....18

Příloha – Tabulková část

Tabulka č. 1 Bilance příjmů a výdajů v letech 2028–2030 2
Tabulka č. 2 Přehled očekávaných účelových dotací v letech 2028–2030..... 5
Tabulka č. 3 Přehled závazků kraje u akcí spolufinancovaných z evropských finančních zdrojů 7
Tabulka č. 4 Přehled závazků kraje u akcí reprodukce majetku kraje 11
Tabulka č. 5 Přehled ostatních dlouhodobých závazků kraje.....16
Tabulka č. 6 Přehled výdajů na zajištění udržitelnosti akcí spolufinancovaných z evropských finančních zdrojů.....38
Tabulka č. 7 Přehled splácení jistiny a úroků z úvěrů čerpaných Moravskoslezským krajem.....40
Tabulka č. 8 Ukazatele zadluženosti 41

Úvod

Střednědobý výhled rozpočtu kraje na léta 2028–2030 (dále jen „výhled") vychází ze strategických dokumentů kraje a navazuje na rozpočet kraje na rok 2027. Základním dlouhodobým dokumentem kraje je Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2019–2027, kterou schválilo zastupitelstvo svým usnesením č. 14/1717 ze dne 12. 12. 2019. Strategie vychází z dlouhodobé vize, určuje prioritní témata rozvoje, stanovuje strategické oblasti změn, kterých chce kraj dosáhnout, navrhuje opatření a typové aktivity, včetně návrhu strategických projektů, které mají k dosažení cílů vést. Moravskoslezský kraj bude v období výhledu plnit cíle schválených strategií kraje a pro zajištění těchto cílů budou maximálně využity možnosti spolufinancování z evropských finančních zdrojů, státního rozpočtu, případně od dalších subjektů. Při sestavování výhledu se přihlédlo k Makroekonomické predikci České republiky vydané Ministerstvem financí ČR, Zprávě o měnové politice vydané Českou národní bankou a dalším dostupným odborným statím.

V období výhledu se vychází z předpokládaného růstu ekonomiky České republiky, který by měl přispět k meziročnímu zvyšování inkasa sdílených daní. Přesto se očekává mírný pokles objemu ročních rozpočtů kraje. Tento trend je způsoben především přelomem programových období v rámci EU.

V roce 2030 je proto aktuálně předpokládán přebytkový rozpočet, kdy příjmy převyšují výdaje. Budoucí vývoj rozpočtů však bude významně ovlivněn zařazením dalších připravovaných investičních akcí, které jsou v současnosti rozpočtovány pouze ve fázi přípravy, a také případným zapojením státních dotací na obnovu majetku kraje po povodních.

Sestavení výhledu bylo dosaženo i přes rostoucí tlak na provozní výdaje vyvolaný legislativními změnami a postupným omezováním finanční podpory státu směrem k územním samosprávám. Finanční rovnováha je zajištěna plánovaným využitím zdrojů peněžních fondů, včetně nového přídělu navrženého v roce 2026, zapojením nových úvěrových zdrojů a aktualizací vybraných rozpočtových položek. Kraj si současně zachová nízkou úroveň zadlužení, přestože bude v letech 2028 až 2029 nezbytné přijmout nové úvěrové zdroje v celkovém objemu 2 mld. Kč.

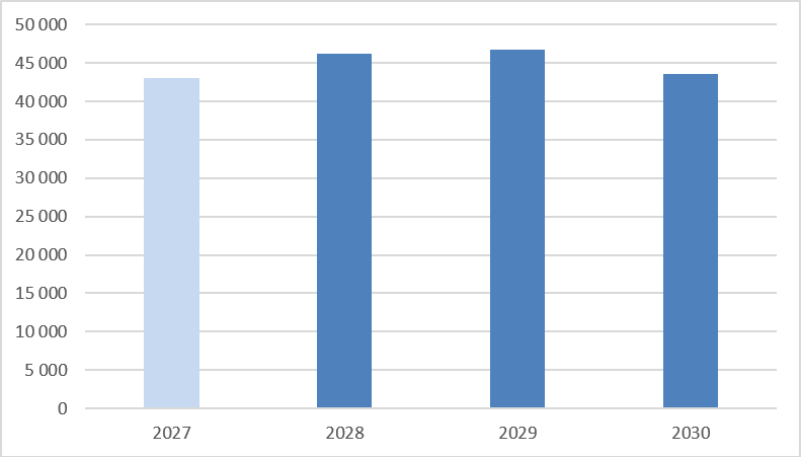
Výhled dále obsahuje prostředky na dosud nespecifikované výdaje v celkovém objemu 1,2 mld. Kč, z toho 0,8 mld. Kč v roce 2030. Tyto prostředky společně s nezapojenými zdroji peněžních fondů kraje a případnými externími zdroji financování, zejména ze státního rozpočtu a fondů Evropské unie, vytvoří prostor pro realizaci dalších projektů kraje a jeho příspěvkových organizací.

Současně lze očekávat, že v závěru sledovaného období budou rostoucí provozní výdaje a nižší objem prostředků z fondů Evropské unie postupně omezovat disponibilní rozpočtový prostor pro financování investic. Tento vývoj může vést ke zpomalení investiční aktivity kraje a k postupnému snížení objemu prostředků určených na obnovu a reprodukci krajského majetku.

Významným rizikem pro budoucí rozpočty kraje je schválená změna zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, s účinností

od 1. 1. 2028, podle níž by kompenzace poskytované dopravcům za zajištění dopravní obslužnosti měly nově podléhat dani z přidané hodnoty ve výši 21 %. To by znamenalo významné navýšení běžných výdajů kraje na zajištění veřejné dopravy (cca 750 mil. Kč) a mělo by negativní vliv na disponibilní prostředky pro financování dalších priorit kraje. Přesný finanční dopad bude záviset na konečném legislativním řešení a stanovisku finanční správy, přičemž v současné době jsou na národní úrovni projednávány možné varianty eliminace nebo zmírnění těchto dopadů. Informace bude průběžně vyhodnocována a zohledňována při aktualizaci střednědobého výhledu rozpočtu kraje.

Graf č. 1 Vývoj objemu rozpočtů v jednotlivých letech (v mil. Kč)



Významným zdrojem financování rozvoje Moravskoslezského kraje zůstávají prostředky Evropské unie. V programovém období 2021–2027 má Česká republika v rámci operačních programů fondů EU k dispozici přibližně 21,1 mld. EUR, tedy 550,5 mld. Kč. Moravskoslezský kraj se řadí mezi kraje s vysokým objemem získané podpory. Na schválené projekty realizované na území kraje dosud připadá dotace ve výši téměř 52 mld. Kč. Největší objem poskytnutých dotací je z Operačního programu Spravedlivá transformace, Integrovaného regionálního operačního programu, Operačního programu Doprava, Operačního programu Životní prostředí, Operačního programu Zaměstnanost+ a Operačního programu Jan Ámos Komenský. Vedle fondů politiky soudržnosti využívá Česká republika také další evropské zdroje, zejména Národní plán obnovy a Modernizační fond. Realizace projektů z těchto programů bude probíhat až do roku 2029. Velmi často dochází u projektů k posunům jejich realizace mezi roky, a to zejména s ohledem na nepredikovatelné situace u stavebních prací.

Operační program Spravedlivá transformace je specifickým nástrojem určeným pro tři české uhelné kraje. Pro Moravskoslezský kraj je z programu vyčleněna alokace přibližně 17,7 mld. Kč při kurzu 24,4 Kč/EUR. Projekty s již vydaným právním aktem dosahují objemu 17,8 mld. Kč, tedy 100,4 % aktuální krajské alokace. Významná část prostředků směřuje na strategické projekty, obnovu území dotčených těžbou, vzdělávání na základních a středních školách či rozvoj podnikání.

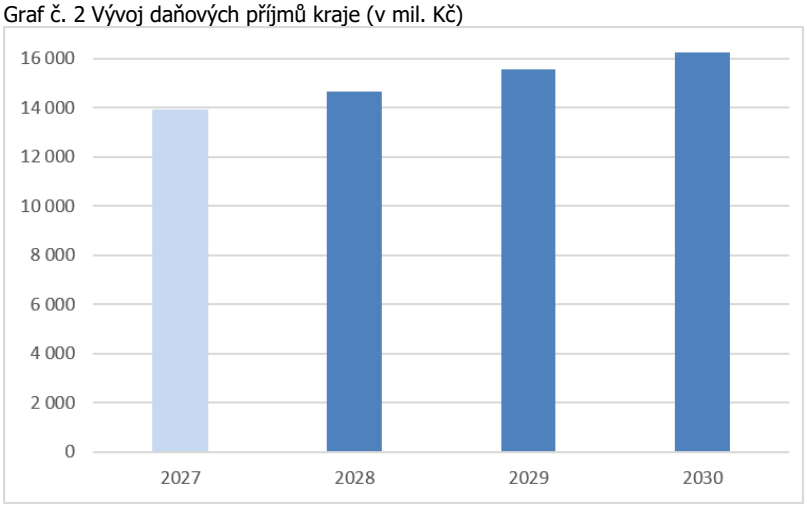
Současně probíhá příprava nového programového období EU 2028–2034. Evropská komise v červenci 2025 představila návrh nového Víceletého finančního rámce, který přináší zásadní změnu architektury evropských fondů. Podpora má být soustředěna do

jednoho zastřešujícího Evropského fondu a na národní úrovni řízena prostřednictvím Národního a regionálního partnerského plánu. Pro Českou republiku se v rámci tohoto plánu předpokládají evropské prostředky ve výši až 710 mld. Kč. Návrh však již nepočítá se samostatným Fondem pro spravedlivou transformaci, proto bude pro Moravskoslezský kraj důležité zajistit odpovídající podporu pro pokračování transformace kraje v rámci nového systému financování.

PLÁNOVANÉ PŘÍJMY kraje v období let 2028–2030

Daňové příjmy

Graf č. 2 Vývoj daňových příjmů kraje (v mil. Kč)



Největší objem daňových příjmů kraje (99 %) tvoří příjmy ze sdílených daní. Pro léta 2028–2030 je předpokládán meziroční růst příjmů ze sdílených daní ve výši cca 6 %.

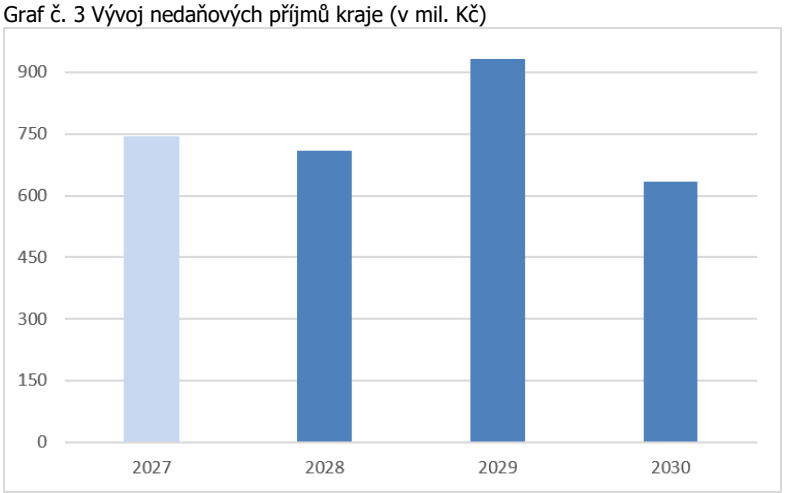
Odhad daňových příjmů na roky 2028–2030 vychází z aktualizované zářijové predikce Ministerstva financí, která předpokládá pokračování růstu ekonomiky a udržení inflace na úrovni inflačního cíle ČNB (2–3 %).

Na výši daňových příjmů kraje v letech 2028–2030 by mohly mít vliv také možné změny v rozpočtovém určení daní krajů dle zákona o rozpočtovém určení daní (zavedení dynamických kritérií). Návrh změny zákona nebyl projednán Parlamentem ČR. Nicméně očekává se další postup v této oblasti, která je stále otevřeným tématem vyžadující politickou dohodu.

Méně podstatnými, avšak pravidelnými daňovými příjmy kraje budou správní poplatky, např. poplatky za znečištění ovzduší. Je předpokládán příjem ve výši 19,5 mil. Kč ročně.

Nedaňové příjmy

Graf č. 3 Vývoj nedaňových příjmů kraje (v mil. Kč)



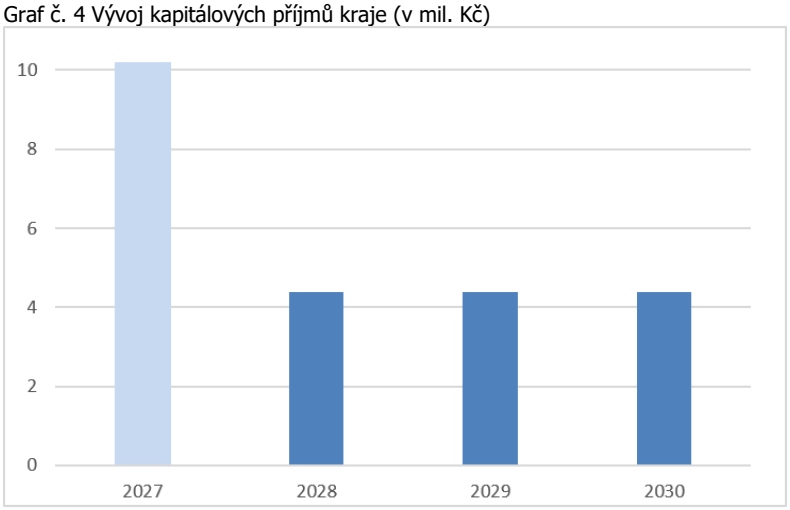
Největším nedaňovým příjmem budou vrácené finanční výpomoci od příspěvkových organizací kraje a od poskytovatelů sociálních služeb. Vratky z těchto návratných finančních výpomocí významně ovlivňují vývoj nedaňových příjmů v jednotlivých letech. Dále se jedná o vratky návratných finančních výpomocí na předfinancování podílů Evropské unie na konkrétní projekty, které jsou přímo realizované příspěvkovými organizacemi kraje.

Pravidelnými příjmy v následujících letech jsou příjmy z pronájmu majetku kraje. Jedná se zejména o finanční plnění z již uzavřených nájemních smluv se společností Letiště Ostrava, a. s., a se společností Nemocnice AGEL Nový Jičín, a. s. U příjmů z úroků z úložek na bankovních účtech včetně dalších bankovních produktů finančního trhu je počítáno spíše se stagnací úrokových sazeb. Odhadovaný vývoj úrokových sazeb na finančních trzích v delším časovém období je v tuto chvíli obtížně predikovatelný.

Na základě operačních smluv s fondy rozvoje měst jsou plánovány příjmy z vrácených prostředků. Jedná se o splátky jistin a úroků dnes již jen z jednoho nesplaceného úvěru z finančního nástroje JESSICA v Regionálním operačním programu Moravskoslezsko (kraj je bude inkasovat až do roku 2030). Rovněž jsou, na základě uzavřených úvěrových smluv, zahrnuty příjmy ze splátek jistin půjčených prostředků v rámci finančního nástroje JESSICA II a III. Tyto pravidelné příjmy budou průběžně využívány na poskytování dalších úvěrů obcím.

<u>Kapitálové příjmy</u>

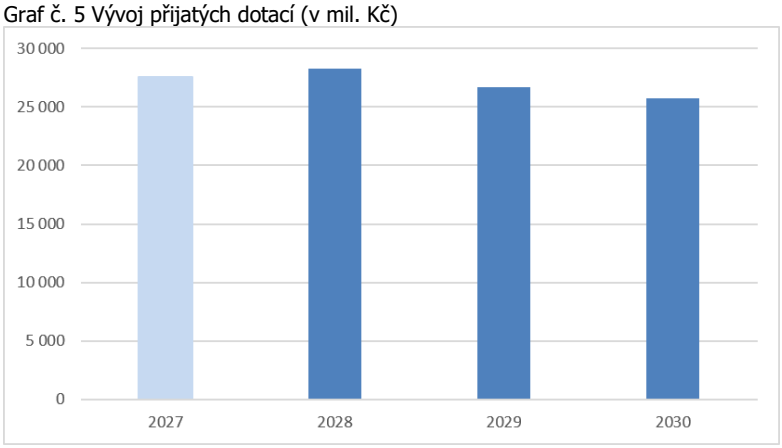
Graf č. 4 Vývoj kapitálových příjmů kraje (v mil. Kč)



Kapitálové příjmy kraje tvoří příjmy z prodeje nepotřebných pozemků a ostatních nemovitých věcí a jejich částí. Objem příjmů je navržen na základě vývoje odprodejů a zkušeností z posledních let ve výši cca 4,4 mil. Kč ročně.

Přijaté dotace

Graf č. 5 Vývoj přijatých dotací (v mil. Kč)



Do výhledu jsou zařazeny očekávané dotace ze státního rozpočtu, dotace na akce realizované z evropských finančních zdrojů a příspěvky od obcí, podrobněji uvedeno v tabulce č. 2 (tabulková část výhledu). V následujících letech by měl kraj nadále dostávat dotace ze státního rozpočtu ve výši přes 28 mld. Kč ročně. Jedná se např. o:

- prostředky určené na přímé náklady na vzdělávání ve školách a školských zařízeních zřizovaných krajem a obcemi,
- dotace na dofinancování dopravní obslužnosti veřejnou železniční dopravou na základě uzavřené Smlouvy o zajištění stabilního financování regionální železniční osobní dopravy uzavřenou kraji a Českou republikou zastoupenou ministrem dopravy s účinností do roku 2034,
- dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí účelově určené na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb,
- dotace od Národní sportovní agentury ve výši 120 mil. Kč na Výstavbu sportovního plaveckého bazénu při Sportovním gymnáziu Dany a Emila Zátopkových v Ostravě,
- prostředky určené pro kraj na výkon přenesené působnosti,
- další dotační tituly ze státního rozpočtu, jejichž výše jsou odvozeny z rozsahu prostředků, které kraj obdržel v předchozích letech.

Ve sledovaném období je očekáván od obcí příspěvek v souvislosti se zajištěním dopravní obslužnosti linkovou dopravou v jednotlivých oblastech Moravskoslezského kraje. Ze strany Olomouckého a Zlínského kraje bude hrazena kompenzace za zajištění dopravní obslužnosti území Olomouckého, resp. Zlínského kraje, které přiléhá k území Moravskoslezského kraje vybranými přeshraničními linkami. V rámci realizace konkrétních projektů je ve sledovaném období plánován příjem od:

- statutárního města Ostrava na základě uzavřeného memoranda ve výši 150 mil. Kč na projekt Černá kostka – Centrum digitalizace, vědy a inovací,
- statutárního města Frýdek-Místek ve výši 100 mil. Kč na základě uzavřeného memoranda o vzájemné spolupráci a finanční podpoře za účelem realizace projektu Rekonstrukce objektu plaveckého bazénu a sportovní haly pro Střední školu řemesel ve Frýdku-Místku,
- města Frenštát pod Radhoštěm ve výši 9 mil. Kč na základě uzavřeného memoranda o vzájemné spolupráci a finanční podpoře za účelem realizace

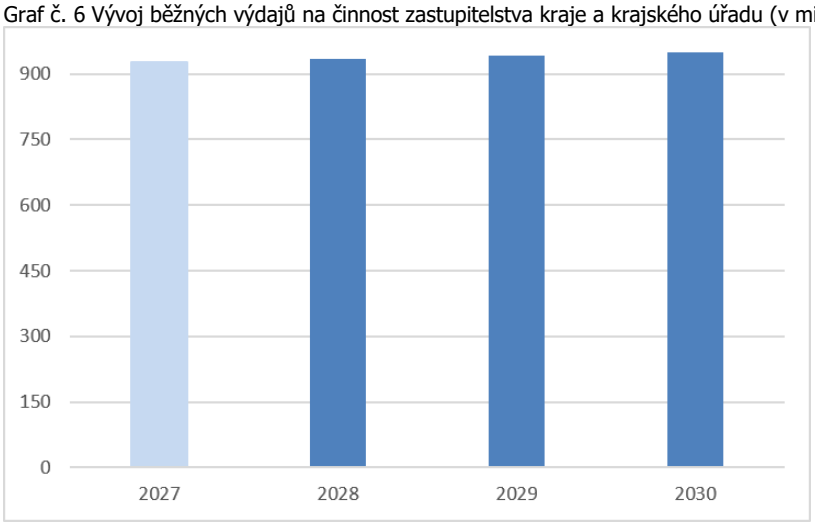
projektu Výstavba sportovní haly pro Gymnázium a SPŠEI ve Frenštátě pod Radhoštěm.

Předpokládáme, že i v letech 2028–2030 bude kraj inkasovat významný objem dotací souvisejících s akcemi realizovanými z evropských finančních zdrojů. Objem těchto příjmů v jednotlivých letech je ale významně ovlivněn koncem programového období 2021–2027 a má prudce klesající tendenci. Proplácení plateb dotací ze strany řídících orgánů je předpokládáno až po úhradě výdajů krajem (platby ex-post) vyjma neinvestičních projektů zejména v oblasti sociálních věcí, školství a dotací na vouchery pro univerzity a pro veřejný sektor, kde budou přijímány zálohy dotací (platby ex-ante).
S ohledem na skutečnost, že příprava nového programového období je teprve v počáteční fázi, nejsou na roky 2028 až 2030 plánovány žádné příjmy z přijatých dotací.

PLÁNOVANÉ VÝDAJE kraje v období let 2028–2030

Běžné výdaje na činnost zastupitelstva kraje a krajského úřadu

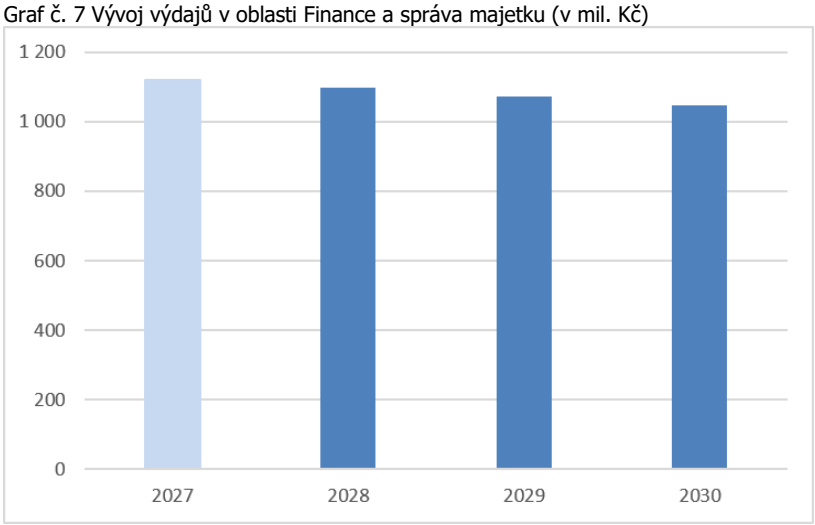
Graf č. 6 Vývoj běžných výdajů na činnost zastupitelstva kraje a krajského úřadu (v mil. Kč)



V letech 2028–2030 se u výdajů určených k zabezpečení činnosti orgánů kraje a krajského úřadu předpokládá mírný nárůst. Významnou výdajovou položkou v této oblasti zůstanou prostředky určené na odměny členů zastupitelstva kraje a platy zaměstnanců zařazených do krajského úřadu. Součástí těchto výdajů je také realizace opatření či podpora těch stávajících, které povedou ke zvýšení kvality poskytovaných služeb krajským úřadem. Naproti tomu se bude pokračovat s úspornými opatřeními, díky nimž jsou snižovány vybrané provozní výdaje – např. nákupy materiálu, tepla, pohonných hmot. Součástí výdajů na činnost zastupitelstva kraje a krajského úřadu je rovněž tvorba Sociální fondu.

Finance a správa majetku

Graf č. 7 Vývoj výdajů v oblasti Finance a správa majetku (v mil. Kč)



Jedním z hlavních výdajů v této oblasti jsou hrazené úroky z úvěrů čerpaných krajem. V letech 2028–2030 je počítáno s úroky z úvěrů od České spořitelny, a.s. (dále jen ČS)

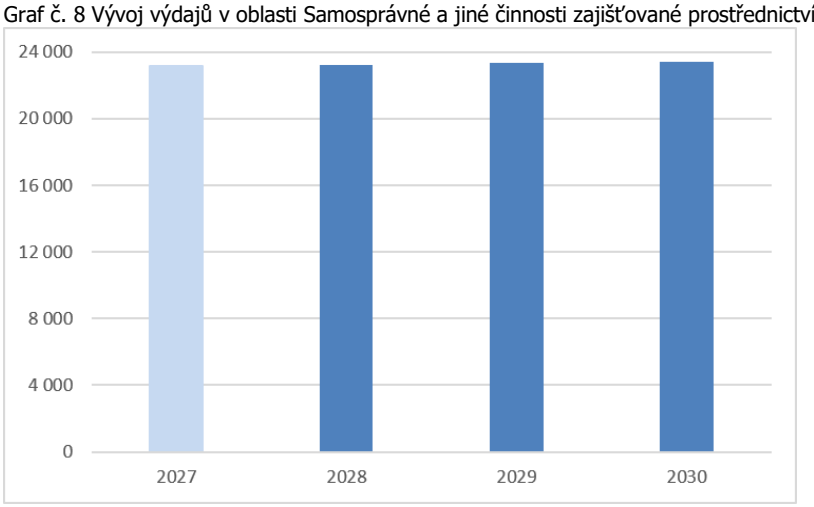
a úvěru UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. (dále jen UCB). Objem výdajů na platbu úroků by měl mít klesající tendenci, což je dáno jednak očekávanou stagnací úrokových sazeb, ale také postupným snižováním nesplacené jistiny u úvěru ČS a současně průběžným a efektivním čerpáním, ale i splácením úvěru UCB na předfinancování dotací u evropských projektů. Výši úroků dále ovlivní přijetí nového úvěrového rámce od roku 2028, bude však záležet na výsledku poptávkového řízení.

Další pravidelné výdaje se týkají předpokládané platby daní, pojištění majetku, vozidel a odpovědnosti kraje a jeho organizací, výdajů souvisejících s centralizovanými nákupy a výdajů spojených s užíváním nebytových prostor krajského úřadu cizími subjekty. Tyto výdaje jsou meziročně jen mírně odlišné.

V části finance a správa majetku je pro období výhledu vyčleněna rezerva na mimořádné akce a akce s nedořešeným financováním ve výši 50 mil. Kč ročně. Tato rezerva je ještě mimořádně navýšena o 500 mil. Kč z důvodu připravované změny nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů k 1. 1. 2027. V případě jeho vydání bude touto rezervou navýšen příspěvek na provoz příspěvkovým organizacím kraje v dotčených odvětvích a navýšeny i výdaje krajského úřadu.

Samosprávné a jiné činnosti zajišťované prostřednictvím krajského úřadu

Graf č. 8 Vývoj výdajů v oblasti Samosprávné a jiné činnosti zajišťované prostřednictvím krajského úřadu (v mil. Kč)



Objem plánovaných výdajů na samosprávné a jiné činnosti je tvořen z většiny tzv. závazkovými (mandatorními) výdaji. Největší objem tvoří neinvestiční průtokové dotace pravidelně poskytované ze státního rozpočtu, zejména dotace z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (platy učitelů) a z Ministerstva práce a sociálních věcí (provoz zařízení poskytujících sociální služby).

Mezi významné závazky, se kterými je počítáno v období výhledu, patří výdaje na dopravní obslužnost. Výdaje na dopravní obslužnost drážní se předpokládají s postupným meziročním inflačním nárůstem, a to v souladu s uzavřenými smlouvami na zajištění dopravní obslužnosti drážní osobní dopravou. Od prosince 2023 se podařilo dlouhodobě zasmluvnit téměř všechny výkony v regionální dopravě v systému tzv. brutto (veškerá rizika spojená s výběrem tržeb nese objednatel – kraj). Významně do

výdajů zasáhne jak smluvně sjednaná obnova vozového parku (15 bateriových jednotek – předpoklad nasazení na jaře 2027), tak nové kontrakty. Výdaje na linkovou dopravní obslužnost se předpokládají s postupným meziročním inflačním nárůstem, a to v souladu s uzavřenými smlouvami na zajištění dopravní obslužnosti linkovou osobní dopravou v jednotlivých oblastech kraje. Dále je výše výdajů na linkovou dopravní obslužnost ovlivněna novými kontrakty, které budou vysoutěženy v daném období. Smlouvy jsou uzavírány na období 10 let na základě realizovaných veřejných zakázek. V souvislosti s výše uvedeným zastupitelstvo kraje schválilo/schválí závazky k financování ztráty dopravce zajišťujícího dopravní obslužnost po dobu účinnosti smluv. Finanční prostředky na zajištění financování konkrétních smluv v případě jednotlivých let tak budou nárokovány v rámci návrhu rozpočtu kraje pro jednotlivé roky, na základě schváleného usnesení zastupitelstvem kraje, avšak vždy sníženy o předpokládané ovlivňující další faktory (výše tržeb – vliv až cca 40 %, příspěvek obcí, inflace/deflace).

Další vliv na objem výdajů na samosprávné činnosti mají rovněž závazky kraje týkající se např. podpory výstavby nového koncertního sálu jako přístavba objektu Domu kultury města Ostravy, podpora vybudování fotbalového stadionu Bazaly, multifunkční sportovní haly v Ostravě nebo na rozvoj kapacit Domova pro seniory a domova se zvláštním režimem v Bohumíně. V tabulce č. 5 (tabulková část výhledu) jsou uvedeny všechny zastupitelstvem kraje schválené závazky a jejich vyčíslení po celou dobu jejich trvání, včetně plánovaných závazků předložených ke schválení do konce roku 2026.

Mezi samosprávné činnosti patří i vyhlašování dotačních programů, ve sledovaném období výdaje na dotační programy mají kolísavou tendenci. Vyhlášení dotačních programů bude záviset na potřebnosti v konkrétním roce a daném odvětví.

Příspěvky na provoz příspěvkovým organizacím kraje

Graf č. 9 Vývoj příspěvků na provoz příspěvkových organizací (v mil. Kč)



U výdajů, které slouží k financování běžného provozu příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem je kraj, není plánován meziroční nárůst, a to s ohledem na očekávaný růst platů ve veřejném sektoru dle připravené změny nařízení vlády k 1. 1. 2027 včetně pokrytí povinnosti kraje financovat platy nepedagogických pracovníků ve školách zřizovaných krajem, růst dalších výdajů, které kraj zajišťuje za organizace (např. pojištění majetku, nákup výpočetní techniky), nárůst provozních potřeb souvisejících

s dokončením investičních akcí a pokračování s realizací dalších významných investičních projektů.

Jednotlivá odvětví však ve sledovaném období vykazují odlišný vývoj. Nárůst prostředků se předpokládá:

- v odvětví kultury, a to v souvislosti s realizací projektu Černá kostka – centrum digitalizace, vědy a inovací,
- v odvětví sociálních věcí v návaznosti na vznik nových kapacit v Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Bruntál a s transformací příspěvkové organizace Zámek Dolní Životice,
- v odvětví školství zejména z důvodu vyšší podpory odborného vzdělávání a financování podpůrných pedagogických pozic (školní psychologové, speciální pedagogové). Současně je zohledněno postupné snižování nákladů vyplývající z plánované optimalizace zabezpečení nové povinnosti kraje od roku 2026 týkající se financování nepedagogických pracovníků ve školách zřizovaných krajem.

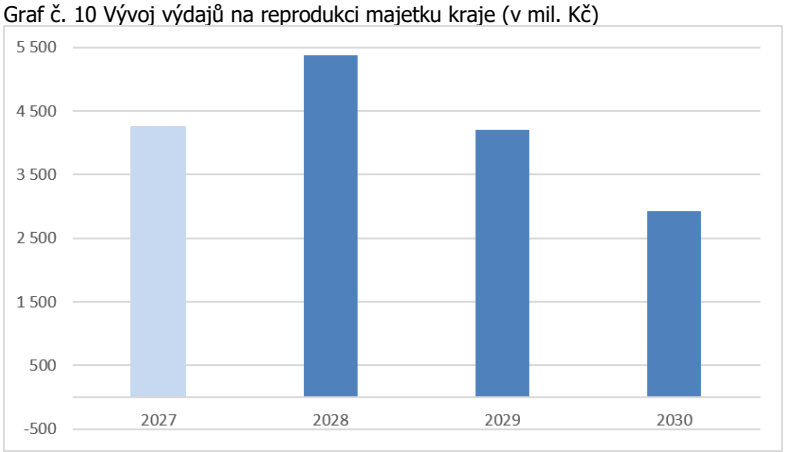
Meziroční pokles je v odvětví životního prostředí, a to v důsledku ukončení akce financované z Fondu životního prostředí Zvyšování klimatické odolnosti zelených ploch.

Dále jsou příspěvkovým organizacím poskytovány mimořádné účelové příspěvky na provoz v souvislosti s pořízením nového majetku za spoluúčasti evropských zdrojů – více viz tabulka č. 6 Přehled výdajů na zajištění udržitelnosti akcí spolufinancovaných z evropských finančních zdrojů (tabulková část výhledu). Požadavek na navýšení příspěvku na provoz z titulu vyšších výdajů souvisejících s udržitelností projektu je vždy řešen při přípravě rozpočtu kraje na daný kalendářní rok, a to na základě předloženého rozpočtu příslušné příspěvkové organizace.

Obdobně jako v minulých letech je do výhledu zařazena návratná finanční výpomoc pro organizace v odvětví sociálních věcí pro překlenutí období, než kraj obdrží a rozdělí dotaci od Ministerstva práce a sociálních věcí. Dále je zařazena návratná finanční výpomoc na předfinancování podílů Evropské unie na konkrétní projekty, které jsou přímo realizovány příspěvkovými organizacemi kraje a organizace kraj požádá o výpomoc s financováním.

<u>Reprodukce majetku kraje</u>

Graf č. 10 Vývoj výdajů na reprodukci majetku kraje (v mil. Kč)



Výdaje na akce reprodukce majetku kraje, které nejsou spolufinancovány z evropských zdrojů, mají v období výhledu klesající trend, jelikož obsahují hlavně závazky kraje, které činí v období výhledu 9.044 mil. Kč – více viz tabulka č. 4 (tabulková část výhledu). Jsou zde zařazeny závazky kraje dle uzavřených smluv a rovněž nové závazky kraje vyplývající z rozpočtu kraje na rok 2027. Nové (zejména rozvojové) investiční akce zde nejsou zahrnuty a budou vždy zařazovány dle priorit a finančních možností kraje. Na základě schválených pravidel pro akce reprodukce majetku kraje (č. usnesení ZK 13/1409 za dne 7. 9. 2023) bude upřednostněno financování akcí reprodukce majetku kraje, které jsou zařazeny do kategorie havárie, stav hrozící havárií nebo špatný stavebně technický stav. K zajištění financování těchto akcí, stejně jako v případě potřeby realizace dalších investičních akcí, bude možno využít rámce nespecifikovaných výdajů (1,2 mld. Kč).

Významným zdrojem pro realizaci akcí reprodukce majetku kraje budou peněžní fondy kraje. Ve sledovaném období je navrženo použít prostředky Fondu pro financování strategických projektů Moravskoslezského kraje (do rok 2028) a Zajišťovacího fondu kraje (po celou dobu výhledu).

Období výhledu ovlivní 6 objemově významných investičních projektů kraje v celkové předpokládané výši 6,4 mld. Kč. Jedná se např. o projekt Rekonstrukce vzletové a přistávací dráhy a navazujících provozních ploch Letiště Leoše Janáčka Ostrava, Multifunkční pavilon s možností izolačního režimu pro Moravskoslezskou nemocnici Frýdek–Místek nebo výstavba sportovního plaveckého bazénu při Sportovním gymnáziu Dany a Emila Zátopkových v Ostravě.

Jsou připravovány další významné investiční projekty kraje, např. projekt výstavby tramvajové tratě Ostrava – Orlová – Karviná a Havířov, Krajský depozitář pro kulturní organizace, Využití objektů v Bílé, Muzeum osobních automobilů Tatra Kopřivnice. U těchto projektů s ohledem na jejich celkový objem výdajů bude nutné nejdříve zajistit spolufinancování ze strany státu, resp. EU a až poté bude možné rozhodnout o jejich realizaci.

<u>Akce spolufinancované z evropských finančních zdrojů</u>

Graf č. 11 Vývoj výdajů na akce spolufinancované z evropských finančních zdrojů (v mil. Kč)



Ve výhledu jsou na léta 2028–2030 zařazeny finanční prostředky na přípravu a realizaci akcí spolufinancovaných z EU ve výši 4.498 mil. Kč, z toho prostředky na přípravu nových projektů jsou vyčleněny ve výši 70 mil. Kč ročně. Akce, u kterých bylo již zastupitelstvem kraje schváleno kofinancování a profinancování, jsou v celkové výši 3.963 mil. Kč – viz tabulka č. 3 (tabulková část výhledu).

V rámci výhledu je naplánováno pokračování v realizaci strategických projektů kraje financovaných z Operačního programu Spravedlivá transformace; jedná se o akce Černá kostka – Centrum digitalizace, vědy a inovací, TPA – Inovační centrum pro transformaci vzdělávání, POHO Park Gabriela.

Přelom končícího a nového programového období může být příležitostí pro získání dalších finančních prostředků na nové projekty kraje, k zajištění financování vlastního podílu kraje pak bude využito rámce nespecifikovaných výdajů, který je v období výhledu ve výši 1,2 mld. Kč.

FINANCOVÁNÍ kraje v období let 2028–2030

Rekapitulace úvěrů

V období 2028–2035 bude kraj povinen plnit své závazky z uzavřených úvěrových smluv. Přehled splácení jistiny a úroků z úvěrů čerpaných krajem, a to do konce doby trvání těchto závazků, je uveden v tabulce č. 7 (tabulková část výhledu).

Smlouva o úvěru ve výši 3.000 mil. Kč od České spořitelny, a.s. (dále jen ČS), jejímž předmětem je financování investičních akcí realizovaných krajem a jeho příspěvkovými organizacemi v letech 2021–2024, byla uzavřena v prosinci 2020. Úvěr je splácen v letech 2026–2035 v rovnoměrných ročních splátkách ve výši 300 mil. Kč.

Smlouva o úvěru ve výši 1.500 mil. Kč od UCB byla uzavřena v prosinci 2023. Jejím předmětem je předfinancování, případně spolufinancování akcí spolufinancovaných z evropských, případně národních zdrojů. Úvěrová smlouva počítá s možností čerpání do konce roku 2029 a s finálním splacením do konce roku 2030. Největší objem čerpání tohoto úvěrového rámce se na základě aktuálně známých skutečností předpokládá v roce 2027.

Na základě potřeby financování investičních akcí kraje bude nutné od roku 2028 zajistit další úvěrové zdroje, aktuálně odhadovaná potřeba je 2 mld. Kč. Výše skutečné potřeby bude ještě odvislá od získání spolufinancování vybraných investičních akcí, vysoutěžení cen veřejných zakázek a skutečného náběhu realizace jednotlivých akcí.

Ostatní financování

V rámci Financování je zařazena tvorba a čerpání peněžních fondů kraje. Fondy kraje byly zřízeny vždy účelově. Ve sledovaném období se předpokládá zapojení prostředků Zajišťovacího fondu pro tvorbu povinné rezervy dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve výši 500 tis. Kč ročně a postupné financování podílu kraje na investičních akcích kraje týkající se obnovy území po povodních v rámci programu ŽIVEL 1 Ministerstva pro místní rozvoj v objemu 356 mil. Kč. Z Fondu sociálních služeb budou zapojeny prostředky ve výši 2,9 mil. Kč na dofinancování krajské dotace (v celkové výši 80 mil. Kč) pro město Bohumín na rozvoj kapacit domova pro seniory a domov se zvláštním režimem. Z Fondu pro financování strategických projektů Moravskoslezského kraje budou zapojeny v roce 2028 zbývající prostředky ve výši 2.516 mil. Kč.

U Fondu finančních zdrojů JESSICA je počítáno s přídělem ve výši vrácených prostředků na základě operačních smluv s fondy rozvoje měst a ze splátek jistin půjčených prostředků v rámci finančního nástroje JESSICA II a III. V následujících letech se rovněž vrátí finanční prostředky půjčené obcím a městům kraje na podporu jejich projektů rozvoje v rámci Finančního nástroje JESSICA Moravskoslezsko.

UKAZATELE ZADLUŽENOSTI KRAJE

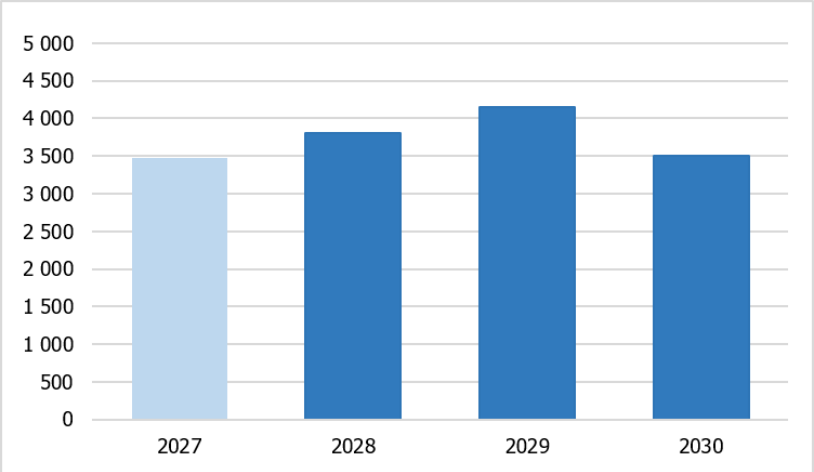
Krajem jsou pravidelně sledovány a vyhodnocovány ukazatele zadluženosti podle metodiky ratingové agentury Moody´s a podle zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

Ukazatel zadluženosti dle společnosti Moody´s Deutschland GmbH
Ukazatel je využíván společností Moody´s při přehodnocování mezinárodního ratingu kraje. Je vyjádřen jako podíl dluhu (tj. hodnota všech ve skutečnosti krajem načerpaných a nesplacených úvěrů) k provozním příjmům kraje (tj. příjmům daňovým, nedaňovým a neinvestičním dotacím). Pro udržení ratingu kraje na současné úrovni A1 se stabilním výhledem je zástupci této společnosti doporučováno dlouhodobě nepřekročit hodnotu 20 %.
V období výhledu by hodnota tohoto ukazatele měla dosáhnout max. 10 %, a to i se započtením plánovaného úvěru ve výši 2 mld. Kč.

Fiskální pravidlo dle zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti
Dle zákona kraj hospodaří v zájmu zdravých a udržitelných veřejných financí tak, aby výše jeho dluhu nepřekročila k rozvahovému dni 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Překročí-li dluh kraje k rozvahovému dni 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky, je kraj povinen jej v následujícím kalendářním roce snížit nejméně o 5 % z rozdílu mezi výší svého dluhu a 60 % průměru svých příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Nesníží-li svůj dluh a jeho dluh k následujícímu rozvahovému dni převyšuje 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky, Ministerstvo financí v následujícím kalendářním roce rozhodne podle zákona o rozpočtovém určení daní o pozastavení převodu jeho podílu na výnosu daní. Výpočet u tohoto pravidla je tedy obdobný jako u ukazatele zadluženosti dle Moody´s, pouze celkový dluh porovnává k průměru všech příjmů kraje za poslední 4 rozpočtové roky.
V období výhledu by hodnota tohoto ukazatele rovněž měla dosáhnout max. 10 %.

Vývoj hodnot výše zmíněných ukazatelů je uveden v tabulce č. 8 (tabulková část výhledu). V následujícím grafu č. 12 je pak zobrazen očekávaný vývoj celkového objemu nesplacených úvěrů v období výhledu.

Graf č. 12 Vývoj celkového objemu nesplacených úvěrů Moravskoslezského kraje v letech 2027–2030 (v mil. Kč)



Závěr

Výhled zachycuje předpokládaný vývoj příjmů a základních výdajových potřeb jednotlivých odvětví v letech 2028–2030. Podrobněji řeší pouze financování významných projektů a akcí, u nichž již byl schválen finanční závazek zastupitelstvem kraje. Významný vliv na podobu rozpočtů v jednotlivých letech bude mít zejména budoucí vývoj české ekonomiky, možnosti dočerpání prostředků z programového období Evropské unie 2021–2027, nastavení nového programového období 2028–2034 a příprava nové Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje po roce 2028. Další aktualizace výhledu bude předložena na konci roku 2027.

Střednědobý výhled bude současně sloužit jako základní východisko pro sestavování ročních rozpočtů kraje a pro průběžné vyhodnocování jeho finanční udržitelnosti.